

Isuált BÉKESÜL Pemekeñ 12. Augustusban 1798

Nem hiába karazerosta Mats a békeiség Isten ajá szo-
nyát a' 63 aik. Kurirban. Meg van a Békeiség
's szóról szóra így vagyon a betsi Udvari Nemet
Ujsagban ki hirdetve:

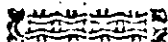
A' folyó hónapnak 4 dikén az Anglus és Prusz-
zus Udvaroknak es a' Hollandiai Közösé-
ges Statutoknak eszközésen által; egy felől a' To-
és Királyi; más felől pedig a' Török tellyes hatal-
mú Minisiterok között; a' békeiség egyezés meg-
kötetett: az után mingyati neveiknek all-irása at-
tal egy alkú erőltitetett meg; melly Izetiat a' Por-
ta ó Orsovát a' Cserndig ki terjedő vidékkel; és
az Unnai vidéknek egy teljét Czettinnel és Drezsnik-
kel edgyütt; a' mi Tsálzári és Királyi Udvarunk-
nak által engedte; — Majd ezen idő ponttyabán
érkezett meg Bétsbé az a' kedves hírs; a' melly
szerint a' Londoni; Berlini és Pétersburgi Udvarok-
nak barátságos edgyet értések által; az Orosz és
Török birodalom között lejendő békeiségnek funda-
mentomául; az Orosz Tsalzarnénak már tudva le-
vő mérséklett hívánságal vétetödtének fel: úgy hogy

a' nevezett Udvarok, hogy a' Portát ezen felte-
 lekre reá vehessék mindent el-követni fognak, és
 ha a' Törököket a' Tsálszárné kívánságaira reá nem
 vehetnék, őket az után csak a' magok jó szerentsé-
 jekre fogják bizni. — Az Oroszokra nézve itt csak
 a' kettőt jegyezhetjük meg: 1-ben hogy ő reájok
 nézve ezen békesség szerződésben a' *Londoni* és *Ber-
 lini* Udvarok csak barátságos jóvassalásokkal álhat-
 tanak elő, nem pedig közben jdróknak. Már csak
 innen is akár-kitsoda két kezével tapogathatja az
Crojs Tsálszárnénak Diktátori méltóságát. 2-^{szor}
 az is megjegyzésre méltó, hogy az Anglus és Prus-
 szus Udvarok kétségbe sem hozzák tovább azt,
 hogy a' *Dnister* ne legyen az Oroszok és Törökök
 között lévő határ, csak annyit szeretnék még ha le-
 hetne a' dolgot módosítani, hogy — a' *Dnister*én lévő
 kereskedés közönségesen szabad legyen — *Ozakovnak*
 erősségei le-rontalsanak — és a' *Dnister*enél partján
 ne legyen szabad az Oroszoknak erősséget építeni.
 A' F. Udvar igen trisen nagyon. — A' mi Ko-
 ronánk Kedv. Hercegnéje nem meszize van ahhoz az
 időhez, me yben egy kedves magzattal fog bennünket
 megörvendtetni. — 22 dikben indulnak a' fő Her-
 tzegek Tsch Ország felé, a' honnan *Károly* Herceg
 nem is fog vilziza térni, hanem megyen *Brüsszel*
 felé. — A' két fő Hertzegek Budáról a' *Palatinus*
 inkellátziojáról csak hamar vilziza-érkezvén, a' *Pa-
 latinus* oda alá maradt. — *Blanchárd* a' múlt Va-
 sárnap megint a' *Levegőben* szárnyált — Tegnap
 nem különben szerentséesen ki-futotta a' maga 41-dik
 Pályáját. — A' F. Király ugy fog meg-jelenni Prá-
 gában a' Koronázáson, mint *Romai* Tsálszár. — A'
 Szébeni Levelek szerint 1. Septen-berre *Oláh* Ország-
 got és *Servidt* üresíteni kezdjük a' Törököknek. —
 Azt olvassuk, hogy bizonyos *Sergek* már parantsó-
 latot vettenek volna a' *Frantzia* izélek felé való ú-
 tozásra. — Szül *Europa* 3 hetek alatt — de várjunk
 időtől; mert jobb későbbre, mint bizonytalan híre-
 ket inni hirtelenkedve. — Magyar-Orizágnak némely
 réteiben nem győzik le-kaszalni a' *Gahonát*, hanem
 Sertéseket bajtanak ki reája bizni, a' honnan a' pi-
 des

deg Sertés kezdett drágodni — az öltöbőség rend kívül kezdődik Hazánkban.

Buda 12. Aug. (szóról szóra) — Kedves Ötsém!

Hetedikben a' Felsőleges Hertzegek nyugottanak — 8-dikban mint egy 11 órakor a' F. Helytartó Tanácsban instellálattott ö Hertzezsége. Nálunk pedig akkor kezdődött el a' Köz Gyűlés, nem csak nagy Méltóságú, hanem nagy és széles tudományú 's emberségű Királyunk Kezit viselő *Ormenyt Josef Ur ö* Excja elő ülése alatt, holott ö Excja az egyben gyűlt Tagjait, a' Nemes Vármegyének, mint ma' akkori Admistrátora, sikkeres magyarságú beszéddel meg köszönyvén, elő adta ö Felsőségének kegyelmes parantsolatnyát, mely szerint F Hertzeg Palatinusunkat mint ezen Ns Vármegyének Törvényes fő Ispanyát, mi módon kelleisen maga magy hivatalában bé iktatni, kegyelmesen rendelni és parantsolani méltóztatott, mely ki is hirdettetett azonnal. Az után fel olvastattott azon rendtartás, mely által az Instellátzió f g véghez menni harmadszor a' Várban ö Hertzezségek köszöntésekre egynehány Követek küldettek, a' kik visszajöven jelentették mely nagy szivességgel fogadtattak a' Kir. fő Hertzegektől. Ezek meglevén, ekkor maga hivatalától emittett jó és bennünket okosan vezérteni tudó Admistrátorunk elbotsuzott, kinek sok fáradozásit *Onodi Sigmund* fő pennát viselőnk, hatnatós és érzékeny beszédekkel megköszönyvén, Gyűlésünk eloszlott. Más nap ugy mint 9 dikhén az Instellátzió kedvéért, a' Gyűlés 10 órára a' Várba, az Ország házához, a' hol a' *Directalis* ülésék tartattak rendeltetvén, olly sokan vóltunk, hogy nem két 's három Vármegyék egybe jövéseinek, de Ország Gyűlésének lehetett mondani; minthogy ezen pompát és Gyűlést más Ns. Vármegyék Tagjai is ákeltették, a' fő Méltóságokkal egyetemben. Ekkor, a' Saive adásra a' Két Városbéli lovas és gyalog Sergek már ki állottak. Feljött a' Nemes és válogatott Legényekből álló Palatinale Bandérium is; ki állott a' Nemes Testőrző Seteg is. Kéizen vólt a' fegyver viselő nép is; megvóltak töltve a' dörgőre az ágyuk is. Az óra eljövén.

jöven, egy válogatott Követség rendeltetett, a mely hírül adja a' F. Hertzegeknek a' Státusok egyben való Güléseket, és az Inffellátzióra való kézfiségeket. Ennek vizsgálta térésével, azonnal minnyájan a' Királyi lakó hely Palotájába mentünk, és Székeket foglalván várjuk a' Hertzegeknek kijöveleket, kik is nem sokára közöttünk megjelenén, és Székeket ülven, azonnal Koronánk fő Hertzeg, a' nyájias és magát minden okos teremtsénel kedveltetni tudó *Ferentz H.*, mint Fels. Fejedelmünknek a' végre el küldött nagy Biztosa, egy Palatinusunkot, maga Fő-Ispányi hivatalyában bé szerkesztő Deák nyelven készült beszédet, mellyet az ő ékesen való szollása, nagyobbá és érzékenyebbé tett, előre bocsátott, mellynek el végezésével, mind az ágyuk, mind az apró puskák szörnyű dördülést megroppantak. Ezen atyai nagy Kegyelmet mind Fels. Urunknak, mind maga Hertzegi Biztosának, Hertzeg Palatinusunk, ugyan Deák nyelven megköszönvén, magát mindenekben az Ország Törvényeinek, és szokásinak szentül leendő megtartásokra ígerte. Ekkor négy körmös Fő Szolgabíráink megfogván bársony székeinek lábait ő Hertzegségünk, mellyen ült vala, háromszor, szörnyű vivát kiáltások között, ha a' Palotának fedele nem lett volna, szinte a' Felsőig emelték volna. Ekkor is ujra megdördültek mind az ágyuk, mind a' puskák. Végzéséssel ezeknek H. Primásunk kezdette el maga ékes Deáksággal folytatott beszédét, a' azt el végezvén V. Ispányunk *Consiliarius Szili Jozef* Ur a' Péséret nyújtotta Hertzeg Palatinusunknak, mellyre gyenge kezéit reá vetvén, azt azonnal vizsgálta adta; végre *Kalótsai* Ersekünk ugyan Deák nyelven folytatott beszédével a' Gyűlést bé zárta. Ezek el végezésével ujra Salvét adván, hintókra ültenek, és olly pompa között, mellyhez hasonlót még ugyan senki sem ért, innen minnyájan *Pestre* Primásunk ő Eminentziája Kertiben ebédre mentenek, a' holott már több 500 Izemélyekre készitetett Sallalok, csak a' Sállában, készen vártanak. Itt mutatatta meg már a' Primás, hogy, mind Hertzeg, mind

mind fő Pap, mind embert szerető és betsülő, különös nagy Ember, meg-mutatta mint Primás, mert a' Magyaroknak olly betsületet tett, hogy a' külső nemzetbeliek is bámulva csudálták, meg-mutattá mint Hertzeg; mert olly pompáson vendéglett benünköt, a' mint nem-is gondoltuk volna, Meg-mutatta mint fő Pap és Kárdinális, mert a' maga Juhait, nem a' Sutra, sem nem az akolba rekesztve, mint a' Tót Juhász, hogy alhaszon, hanem a' levegőn maga szemei előtt nyájjason legeltette, Meg-mutatta mint embert szerető különös nagy ember, mert semmi személy válogatást nem tett, a' Mágnások és Nemesek között, noha itt is Királyi fő Hertzegek voltak, nem úgy mint *E * ** a' mint beszél. Itt, a' három fő Hertzegek, különös három asztaloknál egyvelgett ebédeltének a' Státusokkal, ezeknek le erezkedéseken is a' szív örvendezett, a' Primás pedig a' maga vendégeit körös körül járván, szégyenlette és el-szaladott, a' hol ezen jószágkért közönetet hallott. Mi volt a' jutalma? az, hogy ezer áldást kiáltottak réá, ezért a' le erezkedésért, és azt kívántuk minnyájan, bártsak még valaha egy illyan Primásunk lenne, bár tsak még annyi Primatiális Jószág adódna ő Eminentziájának, mint a' mennyi van. Egy szóval tsak azt mondhatom, soha Kárdinális *Battyáni* Josefnek, sem az emberségre, sem a' le-erezkedésre, a' mely legnagyobb qualitás a' nagy emberekbe, sem más virtusokra, mássa nem lesz. Váltak ezen ebéd alatt némely Rithmusokat kiábáló emberek-is, de senkinél kedvet nem találtak, egyiket a' Palatius háta megül el-is igazították, és meg-pirongatták. Az ebéd végeződván, a' kinek tette a' Kerthen sétálgatott, és mulatott. Eltvére kelvén az idő, az Erseknek, mind háza, mind Kerettye-illumináltatott, ugy az egész Város is; ekkor Pesten, a' Vármezye Házánál, a' Hidnál, az Univerfitásnál, igen szép Inscripciókkal és emblemákkal a' Gözedelmi kapuk megszorítottak. Az után a' Hertzegek ujra vatsoráltak a' főbb Aszszonyosságokkal és Mágnásokkal egy asztal,

asztalnál; az után 11 órakor musikáltak, és tánczoltak ő Felsőgek, kiket 11 óráig volt szerentsém nézni, én osztán haza mentem. Más nap ugy-mint 10-dikben ismét Gyűlésünk tartatott, és Gróf *Bruntz-wik* Jozef Úr ő Excja, mint különös Virtusokkal fel ruháztatott nagy Talentom, Vármegyénk Admíraltorának léctettetett. Adjon Isten o Exc. ájának hosszú életét. Itt el-végeztetett, hogy minden beszédek ki-nyomtatassanak. Ez napon is voltunk leg alább 100-an H. Primásunk Hertzegi asztalnál. Le nem lehet írni ennek a' nagy Urnak nagy embérségét. 11-dikben a' Magyar Prothocollum, melyet itt az el-múlt pjj. elzindától fogva a' mi Vármegyénk pennát viselői dítséretesen visznek, felolvastattak, és a' Gyűlésnek vége lett.

Midőn *Ferentz* fő Hertzeg, mint Királyi Biztos a' maga szándékát elé adta volna, és a' F. Királyi Levelet is fel olvasta volna, F. Palatinusunk ezen szókkal felelt:

Debitas, quas possum Tibi Serenissime Archidux, et Coronae Princeps rependo Grates, quod praesentia tua hanc publicam functionem illustrare volueris, Praestitisti non mihi modo, sed Regno toto Gratiám singularem, quod nuncium Voluntatis Suae Majestatis Sacratissimae egeris. Nota sunt mihi Genitibus Hungariae sensa, nota intima illius in omnes eos, qui Suam Majestatem Sacratissimam propius contingunt, devotio, illa autem sincera veneratio, qua in te Serenissime Archidux, quem saepe Diactalium etiam Consultationum Suarum Testem habebant, fertur, adeo nota est, vt dum hanc isthic exprimo, non tam meo, quam Genitis totius Ore loqui videar; Et ideo fidenter Te Serenissime Archidux orem, vt pro eo honore, qui e Tui missione ad hodiernae Diei festiuitatem cumulatissimus accessit, devotas Grates non meo modo, Comitatusque istius, sed ipsius Nationis, cuius alioquin Comoda nuaquam a meis separo, nomine ad Augustum solum perferre digneris. Vobis vero Domini Status, et Ordines Comitatus gratum me profiteor non modo, quod tanto con-

Dux.

fluxeritis numero, sed etiam haec Communis laetitiae vestrae edere volueritis specimina, reputabo ego semper mearum fore partium, ut Consiliis Vestris adiutus, quaecunque ad commoda Regis, et Regni, huiusque Comitatus pertinent, strenue agam, nullamque elabi patiar occasionem, ubi peculiarem meum in hanc Vniuersitatem eiusque commembra affectum testatum reddere voluero.

Nádor - Ispány ó Kir. Fő Hertzegsége' beszédét, melyel *Eszterházy Antal* ó Hertzegségét, *Ns Sopron Vármegyei Fő Ispányságába* bé-iktatta, kívántuk közleni mága valóságában, melly is így következik;

Terminatis nuper Regni Comitibus, quorum iucundam memoriam nec in posterorum animis extinguendam esse confido, dum Augustissimum Caesarem, et Regum Apostolicum, Patrem meum venerandissimum ad alios, benigno, ac iusto Suae Majestatis Sceptro commissos Populos sequer, non poteram Patriam hanc, jam nunc meam etiam, felicioribus auspiciis repetere, quam ut in ipso reditus Limine illustri hac, qua hodie defungor, Missione ornarer. Sua Majestas Caesareo-Regia et Apostolica probe gnara Tuorum, Illustrissime Princeps! tam quae ipse habes, quam quae à magni nominis Avis Tuis in te transderivata sunt, meritorum, datum Illustri Tuae per Augustum quondam *Leopoldum Primum* Prosapiae Comitibus Provinciae hujus *Sopron* Honorem Tibi quoque dandum duxit. Dum itaque Sua Sacra Caesareo Regia, et Apost. Majestas Te, Illustriss. Princeps! Dignitate hacce ornavit: Iustitiae litavit. Eoque magis haec mea Provincia mihi solatiofa est: quod honorem isthunc meritis Majorum Tuorum, Tuisque deberi sciam. Quare dum munus Supremi Comitibus Comitatus huiusce cum omnibus ad illum spectantibus Praerogativis Tibi, Ill. Princeps! Nomine Suae SS. Majestatis trado; id adhuc superest: ut Tu adfixum eidem muneri Sacramentum nuncupare velis. Faxint Superi! ut Tu, Illustriss. Princeps! quam diutissimo

sime Provinciae huic ea ratione moderari valet, quam a morum tuorum comitate, inviolabili in Regem nostrum fide, ac insigni in Patriam pietate et Ego mihi polliceor, et pro hac Provincia abs Te jure optimo expectat. Vobis vero, omnium Ordinum Status! quos nunc primum salutandi occasio mihi obtigit, majorem in modum gratulor: quod Augusti providentia hunc, cui debita praeslituri esset portionem, acceperitis Moderatorem. Perfruemini diu tam hac, quam et illa communi Patriae Nostrae Beatitate, quam paterum, ac pium Regis, et Domini Nostri clementissimi Gubernium certo pollicetur, et jam dedit."

A' Ns Szabolcs Vármegyei Zsidóság, következő Beszédet kézített, B Sptényi Gábor ő Kegye, Főispányi Béiktattatásának pompájára: — „Sólt. 42. Rész 2. vers. „Hagassátok meg ezt minden Népek: vegyétek eszetekbe mindnyájan Földnek Lakosai. Ti is, mind köz Embereknek Fiai, 's mind Nemeseknek Fiai, egyetemben Gazdagok, és Szegények. 'S 39. 2. Az Urnak kegyelmét mind örökké éneklek: minden Nemzetségről Nemzetségre hirdetem a' te igazságodat. Jerem. 10: 12. A' ki teremtette a' Földet az ő erejével, ki rendelte a' Világnak kerekességét ő böltseltségével, és az ő értelmével ki terjesztette az Egeket. Dániel 12: 21. Es ő, a' ki meg változtattya az idöket, és az idöeknek részeit; leveti a' Királyokat, és szerez Királyokat: ad böltseltséget a' Böltsenek, és tudományt a' Tudósnak. Sámuel 10: 24. Látyátok e', a' kit választott az Ur, hogy nintsen ő hozzája hasonló az egész Nép között. Ellyen a' Felséges Második Leopold Tsázar, Királyunk. 'Sólt. 72: 17. Nevekedjék az ő Neve, és meg áldásék; uralkodjék egyik Tengertől fogva a' másikig, és a' Földnek határáig. — 2. Krónik. 9: 8. Légyen a' Te Urad Istened áldott, ki tégedet annyira szeretett, hogy helváztetne tégedet ő széki b', hogy lennél Uradnak Istenednek Királya; és tégedet választott, hogy szolgáltattnál igazságot, és ítéletet.

letet. — *Sámuel* 3. 9. De kitsoda ítélheti meg ezt a' lok számú Népedet? — 2. *Mózes* 18: 21. Választott azért a' Népei között Isten-felő Grófokat, Bárokat, és bölts Urakat, kik az ő Országának Vezérloí és Birái legyenek. — 'Sólt. 95: 6. Jöjjetek el, imádjuk a' mi Teremtő Urunkat, hogy rendelte minékünk Fő Ispáynak, Vezrlönknek, és Pátronus Urunknak Mélt. Baró *Mihálydi Splényi Gábor* ő Excellentiáját. *Esa* 11: 4. Ki is igazságban fogja ítélni a' Szegényeket, és dorgálni a' Földnek Alzatosi, 'Sólt. 24: 5. Vegyen áldást az Urtól, és igazságot az ő idevezítő Istenétől. 5. *Mózes* 17: 20. Hofszalodjon az ő ideje uralkodásában a' Nép között: magának, és Gyermekének örökösen. *Esa*. 33. Az ő idejének állandósága, erőlsége, és böltdogsága lélszen a' böltsesség, és tudomány; az Úrnak félelme lélszen az ő kintse. 1. *Királyok* 8: 52. Hogy az ő Szemci nézzenek az ő Népeinek, és minékünk szolgálinak könyörgéseire mindenkor. Hogy mi is, mind ő Excellentiájának, mind pedig a' mellette lévő Mélt. és bölts Uraknak hosszas életü uralkodásokért az Úr Isten imádjuk, hogy kegyes szárnyaik alatt bátorságos meg maradással lehessünk, Amen.

A' *La Tour* Regimentje vólt az, melly a' Belgiumi Regimentek között, valamint kezdetében a' zenebonának, ugy annak egész folyása alatt az *Austriai* Házhöz tartozó hívséget végig megtartotta, a' melly érdemének Jul. 26-dikán a' F. Kormányozóknak kezeiből következő módon vévó-ellillendő jutalmát. — Minékutánna tiszteletet tett vólna a' most *Brüsszelben* lévő Svadronja ezen Ns Regimentnek az udvari Palota előtt, fel mentek a' Kapitányok, Hadnagyok, és Allisztek, *Kristina*, és *Albert* ő Kir. Hercegség-knek külső szobájokba, a' hol *Kristina* Fő Hercegné 800 német forintot érő arany érdem-pénzt kötvén fel tulajdon kezeivel a' Regiment zászlójára, így szállította meg a' Tiszteket: „Vegyétek jutalmát a' Ti vitézségeteknek, 's a' mi Fejedelmünk eránt való hívségeteknek. Nekünk mindnyájunk.

junknak meg kell halunk; de a' ti dicsőségetek' halhatatlan, 's példa lesz az az ifjú Katonák előtt, kik ti utánatok következnek." Az említett érdem-pénznek egygyik oldalán szemléltetik II. Leopold' Képe; a' málikon pedig következendő értelmű irás: "A' Császár és Király által meg esmért hűségéért, 's bátorságéért a' La Tour Regementjének." Ezentúl a' nagy parádé-piaztira mentek ő Kir. Hertzegségek, a' Würtembergi Hertzegtől, Báro Bender Fő Vezértől, sok Generálisifoktól, és Stabális Tisztaktól kísértetve, holott vivátot kiáltott II. Leopoldnak, 's Kristiádnak, és Albertnek a' Kormányozó; mellynek hallása másokat is felbuzditott hasonló kiáltásra.

Kolozvár 7. Aug. — Ujságban irhatom, hogy még ezen hónapban-is nyóltz napok engedtetvén különös engedelemből az Erdélyi Ország-gyűlésének már holnapi napon el-fog egészen oszlani, noha eddig is némelleyek már ki-ozlattanak. — A' Nemes Székely Regementeknek Helvétziai Vallást tartó része, minthogy igen számos régen munkában volt kéréseket a' Felső Udvarnál meg nyerték az iránt, hogy magok Hiteken lévő tábori Papot külön Itarthatásnak, e' végre az Erdélyi Ref. Fő Consistoriumnak e' részben jelentést tévén nem régen, az által valóztatott és rendeltetett az ottan szolgáló tábori papságra Tiszt. Pápai István Uram, a' Szebeni Ref. Ekklesiának Papja, olly móddal, hogy maga mostani Parochiájában meg-hagyatik, holott kaplánt fog tartani, míg tart a' táborozás, és ahoz meg-kivántató szolgálat. E' napokban hirtve mene vilátra Szeben felé e' Tiszt. és azon fontos hivatalra igen érdemes Férjfiú Kolozvárról, hogy késedelem nélkül, fel-vállalt tábori szolgálatjának helyére el léissen. Lehet képzeln, minémű kedveséggel fogják fogadni ezen ohajtott kívánságokat a' buzgó Izivü Székelyek. — A' N. Erveden révtől fogva meg feneklett Toskán Hűszár Regementnek Stabja meg-fog változni, és a' mint nyikván értették, Segesvárra fog mentől hamarébb állal

tal költözni. — Már néhány napoktól fogva derekasint kedvezett a' nyári aratásnak és takarodásnak ideje, tsak hogy az arató és széna tsináló, egy szóval a' mezei munkás olyan szük, hogy egy aratónak napjára ételén kívül egy májjas, a' tséna tsinálónak egy hülzas adatik, meg is a' lábán feketedik szinte a' búza; sot részében is oltson adatik, még is alig lehet reá embert találni. Már az ujj aratás a' leg drágább Tordai piacon is le verte a' drágaságot, 17 garason két véka szép ros méretett, és a' szinte leg tisztább búza három májjason vékája. Mas Városokon még alább szállott. A' törökbúza Ország szerte termett a' mezon és a' főványabb földekben is bőv gyümölsöt iger.

Külső Országi Hírek.

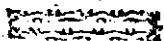
Frantzia Ország. — Már régen beszélik, hogy midön a' Király *Varenében* lett meg fogattatásának híre *Bétsbe* meg érkezett volna, H. *Kaunitz Noailles* azonnal magához hivatta, és elkövetkezendőt terjesztette elejébe: — „Egy *Kourir* által, mit a' *Condéi* Hertzeg küldött ide, úgy értettem, hogy a' Frantziáknak Királya és Királynéja a' magok tulajdon Statufsaikban, tulajdon jobbágyaik által állattattanak légyen. A' Tsaiszártól az én Uramtól réám vagyon bizattatva, hogy Uraságodnak jelenteném meg, hogy a' Nemzeti-gyűléshez haladék nélkül *Kourir* küldések, és egy ilyen erőszakért elég tétel kivántalsék, melly *Kourir* tégye bizonyossá a' Nemzeti gyűlést más felől az iránt is, hogy ha önkéut eleget nem fog tételni, tehát a' Tsaiszár eleget téfzen maga-magának, még pedig az Istentől réája bizatott minden erejéből. „Azt tartják közönségesen ezen jelentő Levélről, hogy neartéretett volna még *Párisban* közönségelsé, hanem kéz között el-sikkasztották volna a' kik azt nem kedvellették. — Az *Afsignoták* (papiros pénz) igen meg-bővültenek egész Frantzia Országban, annyira, hogy már most lenki lera kétekedik rajta, hogy igen nagy számmal hamiss *Afsignoták* is ne házalnanak szerte széllyel.

Ezen

Ezen Assignátáknak szaporítása is, egy praktikája az új Constitutio ellenségeinek. Midőn 16. dik Lajos 1774-ben 19 esztendő és 8 hónapos korában a' Királyi székbe belé ült volna, 5 ezer Livra adósságát tanalta a' Frantzia Státusnak. Jevasoltott volt, hogy hirdetne Bankerotságot; de nem tselekedte; mivel Jobbágyainak Szeretetébe bízott. Meg történhetik, hogy ez még most sem fog késő lenni. — Már 215 Millió Livrát érő Assignáták égettettek-meg, az az a' Nemzeti jószágoknak eladása által ennyi adósságát fizette ki a' Frantzia Status. Melly dolgot így kell érteni: hogy a' midőn az Assignáták fel állítottanak, egy átaljában ezeknek isak annyi számmal lehetett készítettet és ki adattatni, a' mennyinél a' Nemzeti jószágok sokkal többet értenek. Már mielőtt utánna ezen Assignáták el széledtenek, akár kiök szabadsága vagy on ezen Nemzeti jószágokat vásárolni; és a' mennyi számu Assignáták ilyen formálog a' Státus Kalfájába ismét vissza kerültenek, ezek többször ki nem adattatnak, hanem tűzbe vettetnek és el-égettettek; és a' mennyit érő Assignátákat a' Status, a' maga jószágainak el-adása által vissza szerezhethet, és elégethetett, adósságának ennyi részét le fizette. Ebből azt is által lehet látni, hogy az Assignátáknak érdeme meg-lehetősen fog addig tartani, még a' Nemzeti jószágoknak vásárolására elcedendő vásárosok vállalkoznak, vagy a' meddig a' Nemzetnek elég jószága léfzen, mellyet el-adhafson: ellenben pedig mennél inkább szaporodnak ezen zálogos Levelek, Assignáták; annál erősebben le-fog szállani érdekük is. Ugyan ezen dolognak meg gondolása okozta Jul. 19 dikén a' Nemzeti gyűlésnek azon végzetét: hogy a' 2000 Livrás Assignáták mind edgyig bé fedettsenek, és helyettek ujjak nyomtattalsanak; mert ugy jött a' dolog világosságra, hogy az ilyen nemű Assignáták hamisítottanak, vagy szaporítottanak meg. — Ugyan ezen Gyűlésben végzetetett el az is, hogy a' Statustól fizettetett szellemlyeknek, a' millyenek az ugy nevezett *Maddemek*

mok, Moszsiók, és az Artesiai Gróf is, ezen túl az Országbol Izámokra pénzt ki vinni szabad ne legyen, hanem az Országban benn lévő adósaigaik fizettségének a' nékiek jární szokott pénzből. — — Az a' hír, hogy Aug. 4 dikén a' Királynak elejébe tétettetett az egész Constitutio, és hogy ezen egész hónap annak meg vizsgálására, 's a' Királynak az iránt való maga meg határozására engedjelet. — — A' *Málthai* 's más Frantzia Országban eddig fenn állott Vitéz Rendek iránt következő Artikulusekat erősített meg Jul. 30 dikán a' Nemzeti-gyűlés. — 1. *ben*; hogy minden Rendek, Társaságok, és külső jelek, mellyekkel születésbéli külömbségek volnának öszve kötve, el-töröltessenek 's többé illyenek fel ne állittassanak. — 2. *szor*; a' Nemzeti-gyűlés maga fogja meg-határozni, mi-ben álljon ennek utánna az érdem ízerint való Nemzeti külömbség; azonban a' Katonaság ez alatt is viselheti az eddig nyert Rendeknek tizerét, 's ha valaki újat érdemel, azt is el fogadhattva. — 3. *szor*; hogy nem tsak ezen molli el-töröltetendő Rendeknek (*Ordóknak*) tulajdonságával ne élhessen senki; hanem az 1790 béli 19 dik Juniusi Dekretom által el-töröltetett Nemcsi titulust se mérje senki magára ruházni; 's még pedig úgy se bátorkodjék ezzel élni, hogy ezen tódalékot — *hajdoni Nemes* — *hajdoni Gróf, Báró* 's a' t. — hozzá tégye. Közlebbről meg fog határozatni minemü büntetése legyen azoknak, kik ezen Dekretom ellen hibázni tapaszaltatnak. — 4. *szer*; hogy egy Frantzia, ki valamelly olyan külső Országi Rendnél, a' mellyel születésbéli meg-küloböztetés vagy on öszve kaptsoltatva, keres és tanál magának alkalmaztatást, már ez által minden Frantzia Polgári julsait elvesztette; tsak ugyan mint idegen meg-maradhat a' Frantzia Izólgálatban.

Hogy Frantzia Országban még erősen távol legyen a' gondolatoknak egvesége, meg-tettzik tsak a' Jul. 28 dikán tartatott Nemzeti-üléshöl is. *Clermont*

mont Várofsának Elöl-járói t. i. ezen napon egy mérges jelentő Levelet küldötte nek a Nemzeti-gyűlés elejébe, mellyben panaszkodnak, hogy a Nemzeti-gyűlésnek tagjai csak tsalogatják a népet, hogy ígéretek szerint Jul. 14-dikére a Constitutio el-kellett volna végezniek, s több e' félek. Utoljára ezt írték jelentéeknek végére, hogy a nép kentelegentek hofizos tsalogattatásai után a maga felső hatalmával elni, s mindent el-fog a végre követni, hogy ujj Deputátusokat váloftó gyűlések hirdettések, s a régiék el oszollyanak. Ugyan innen Clermontból pedig a Vidékbeli Depörtmántól vagy a Districtusnak Elölljáróitól is kekezett bé egy irás, melly által a Nemzeti gyűlésnek minden végzései dúsértetnek és helyben hagyatnak.

Olofz Ország. — A Svédeknek Királya, Akhenben való mulatása alatt a Pápának Coloni Nuntziusát is más idegen nagy vendégei között nagy kedvességgel fogadván, általa a maga Udvarához Romából Nuntziust kért. A Svétziai R. Catholikusok ez szerint, bizonyos óltalmat ícérhetnek magoknak Gustavus alatt. — A Szárdiniai Király és a Genuai Köz. társaság egy más között egyenetlenkedni kezdettnek. Mindazáltal meg-égyeztettek azon mind két részről, hogy ha lehet a Spanyol Udvar barátságos közbenjárása által igazítsa el közöttök a pert, melly innen mondatik a Sárdiniai Királynak Genua ellen való vádjá szerint eredet vettnek lenni: hogy Genua mint Köz. Társaság, kedylvén a Frantziáknak ujj Constitutioját, csak keresett okból kívánt volna a Sárdiniai Udvarral egyenetlenkedni, hogy ezt ilyen módon el-tartott thassa a Frantzia Demokratikusok ellen való meneteltől.

Spanyol Ország. — Minthogy méltán tar: föl-le a Király, hogy a zabolatlan szabadságának gözitől meg-rézzegedett Frantziák, Spanyo Országban is el-akarják terjeszteni a magok utálatos zandolkozások módját; és ezen tzéloknek el-érésére, holmi serpenyő földözöket, közzörösöket, s más eff.

le járvány-élet' nemét folytatókat vettek fel eszközöl, a' kiknek számok felette nagyra nevedett már Spanyol Országban: erre nézve parantsollya a' Király az Ország' Törvénytörvényeinek, hogy a' gonolznak meg-előzése végett, szorgalmatosan szemmel tartsanak 's fel irjanak minden idegeneket, valakik mestersegek' üzése végett egy helyről más helyre vándorolnak; és egy-aránt ugyan ne bántsák: de ha a' fenn említett gondolkodás' formája szerint írott könyvek találatnának nállók, akár írásban, akár nyomtatásban; vagy ha tsak azon gondolkodás' módja szerint beszéljenek-is, leg-ottan el kell őket fogatni, 's a' t.

Longyel Ország. — A' múlt Májusnak 3-dikán fel-állított Constitucionak következesi még titokban vagynak, és tsak az idő fogja meg-mutatni mi nemű-vegek létzen. A' Pruszszus Követ *Varsovban* a' leg-homályosabb Orákulumnak nyelven kezdett beszélni. A' már ez előtt is említett 20-ezer Orosz katonák máig is fülteve halgatnak *Ukrániának* széleiben. A' Saxoniai Valóztó Fejedelem még nem jelentette ki magát voltaképpen a' Lengyelektől nékie ajánlatott Koronának el-fogatása iránt. Azonban az is hallatik, hogy a' *Maximilián* nevezetű edgyik Saxoniai Hertzegnek még egy Auszriai Fő Hertzeg Afzszony fogna házos társul adattatni. De mind ezek még bizontalanságok. — Az ujj Constitutio az egyenetlenségek almájává kezdett változni, és noha, fő számra vévén a' dolgot, tsak többen vagynak a' kik ezen ujj Constitutioval meg nyugottanak, nem szüntenek meg mindazáltal máig is igen sokan, kik minden igyekezeteket arra vetették, hogy a' népnek szívet és gondolatait a' régi Constitutio mellett minden módon megtartani, és az ujjat véllék mentől jobban gyűlölteti munkálódnak. Ezek által *Varsovban* egy más terjesztett-elj-közelebből-is, mellynek titulusa: — *A' 3-dik Májusi egyben-esküvésnek le-írása.* Ebben az erőstetik, hogy Májusnak 3-dikán a' 150 Senáterek közzül harmajutnál, és a' 350 Ország.

Ország Deputátusai között 130-nál többen a gyűlésben jelen nem voltak. A melly szerint is tehát az akkor felállított Constitutio is nem törvényesen, és csak alútakon és módokon vette volna eredetét. *Varsóban* az a hír terjedett el, hogy a Constitutionnak ellenségei itt is a Királynak ellopásán munkálódnának, 's noha ezen hírt sokan fiamamentem nélkül eredetnek állították lenni: csak ugyan a Király közelebről *Leszanka* nevű nyári házában szalvanki, megkötöztette Strásait; és a *Varsoi* Polgárok is magokat a Királynak oltalmazására kezden tartották. — Erősen módiba kezdett az idegen Országokon jönni a *Anna* yoanak ellopása!

Német Ország. — Alig vagyon egy dolog, mellynek véghez vitelére több praktika kívántasék, mint egy nagy Ministeroek le-tételére. — Míelő a Pruzszus Király Gróf *Hertzberget* nyugodalomra bocsátotta, következő módon írt neki a többek között: — „Gyönyörűséggel fogom személni, ha Kegyelmed az Akadémiáknak Curátorságát és a Selyem mívelésnek igazgatását tovább-is folytatni fogó; 's minthogy tudomra Kegyelmed a megholt Királynak Historiáját szándékozik megírni, tehát nagy kedvességgel fogom nézni, ha annak végben vitelére tellyes nyugodalmat vészen magának; 's magam is ezen fontos Historiának tökéleteltítésére az Arkhivumokban megfogom a szükséges rendelkezéseket tenni. Legyen Kegyelmed állandóul tellyes barátságom és tiszteletem felől meggyőzötve. — *Fridrikh Vilhelm.* — 5. Jul. 1791.